

Bedriftsundersøkelsen 2017

Østfold

Bedriftsundersøkelsen 2017

- Landsbasert spørreundersøkelse i regi av NAV
- «Bedrift» i NAVs undersøkelsen defineres som en offentlig eller privat virksomhet med 3 eller flere ansatte
- Belyser bedriftenes:
 - Forventede behov for arbeidskraft om ett år
 - Problemer med rekruttering av kvalifisert arbeidskraft
 - Bruk av rekrutteringskanaler
 - Lærlingesituasjon
 - godkjente lærebedrifter som ønsker å øke antall lærlinger eller
 - ønsker informasjon om hvordan bli godkjent lærebedrift

Utvalget i Østfold var på **1 131** bedrifter.

830 besvarte innen frist, **73 %**.

7 794

15 %

7 794

Populasjon

1 131

1 131

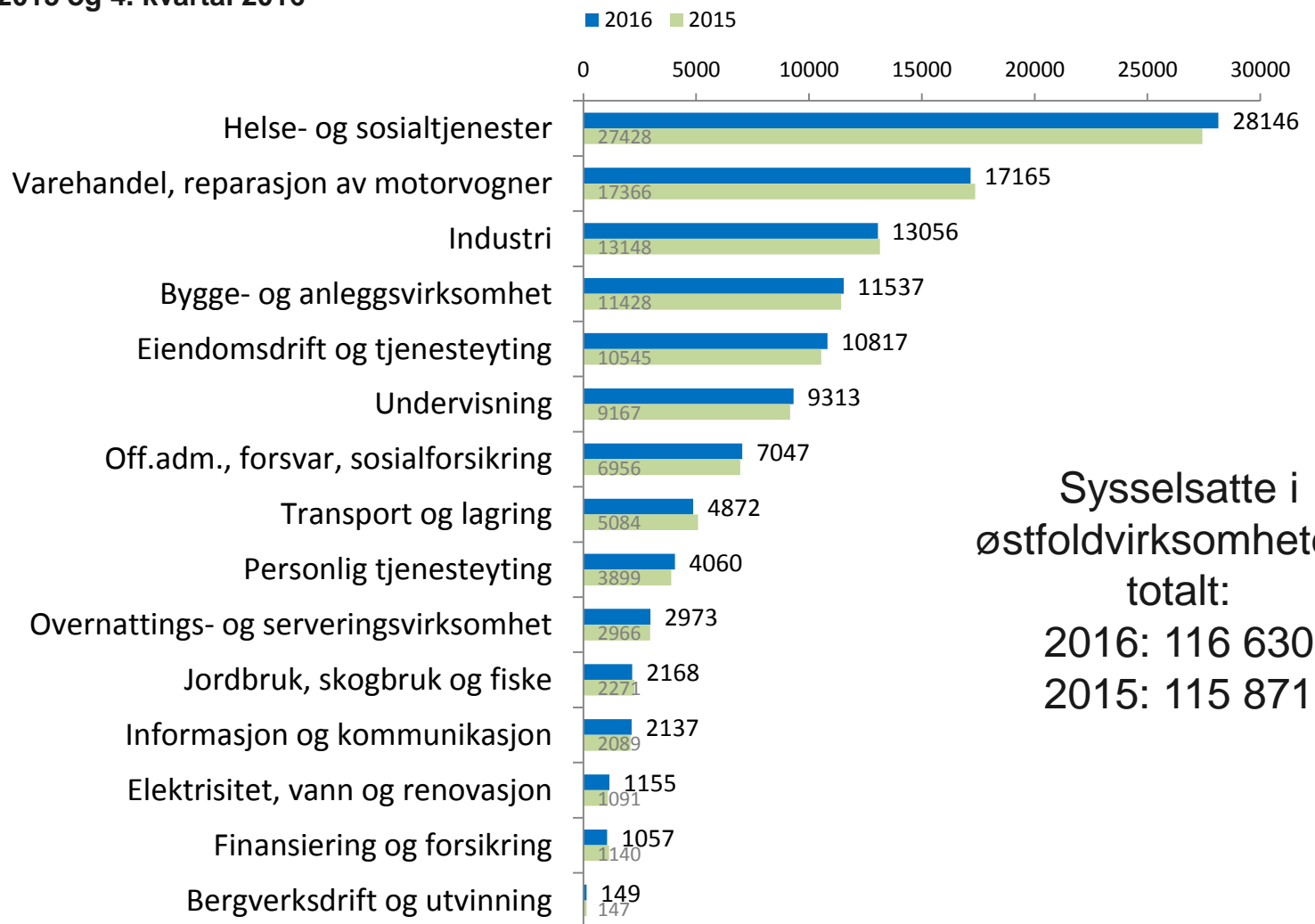
Utvalg

■ Østfold antall bedrifter

~
Bedriftene har besvart undersøkelsen direkte på internett eller ved besøk/telefonkontakt fra fylkenes NAV- kontor, Arbeidslivssenter eller fylkeskontor
~

Sysseletting i østfoldvirksomhetene, næringsfordelt

4. kvartal 2015 og 4. kvartal 2016

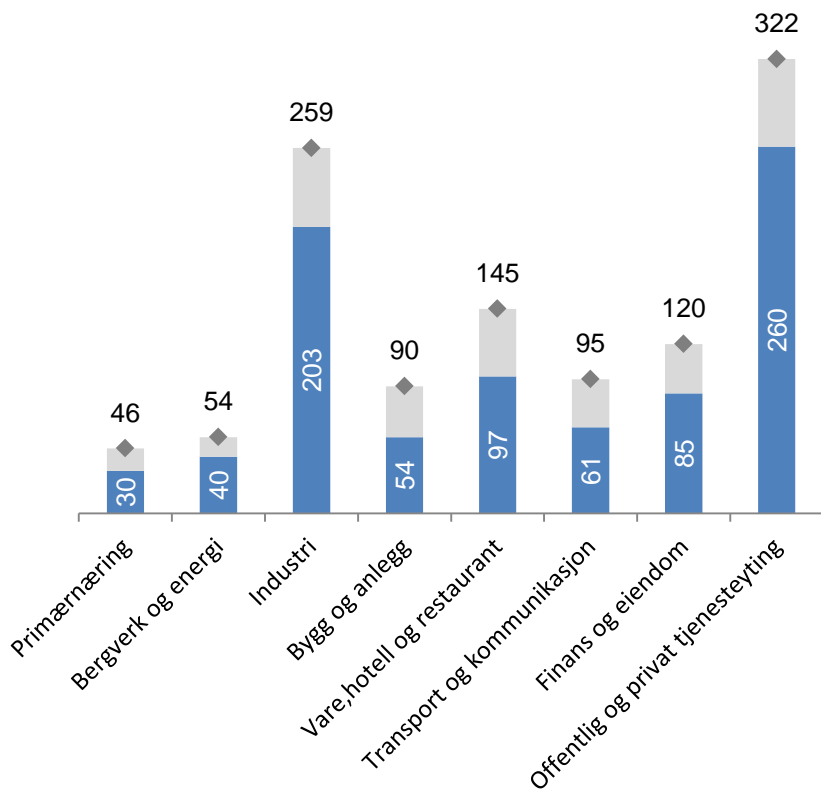

Sysselettede i
østfoldvirksomhetene
totalt:
2016: 116 630
2015: 115 871

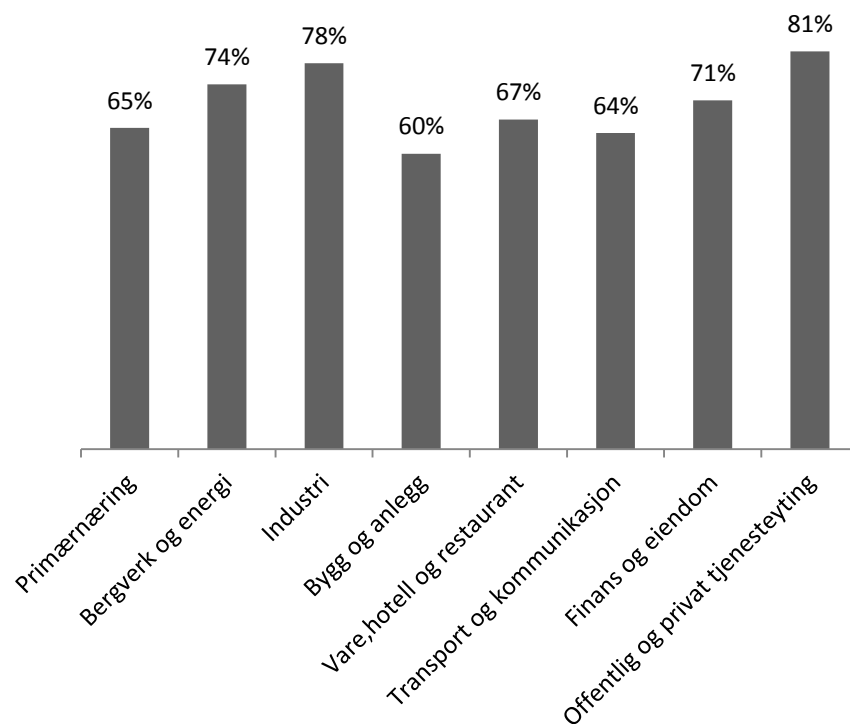
Kilde: SSB tabell 07984, sysselettede per 4. kvartal etter arbeidssted Østfold

Bedrifter i utvalget for Østfold fordelt på næringsgrupper*

Utvalgets størrelse

Andel av utvalg som besvarte undersøkelsen og er med i analyseresultatene

■ Besvart, med i analysen ■ ikke besvart ◆ Utvalg

*Næringsgrupper etter NACE: Standard for næringskoder er i første rekke en statistisk standard. Den danner grunnlag for koding av enheter etter viktigste aktivitet i Statistisk sentralbyrås bedrifts- og foretaksregister og for enheter i Enhetsregisteret. Det er NACE 1 og NACE 2 som er brukt i bedriftsundersøkelsen for næringsgruppering av bedriftene.

Optimisme i Østfold for det kommende året

En større andel bedrifter forventer økning i sysselsettingen enn nedgang. Nettoandelen er høyere enn i 2016, hvilket tyder på en større etterspørsel etter arbeidskraft blant Østfoldbedriftene i år.

På landsbasis forventer 14 prosent av bedriftene nettoøkning i sysselsettingen.

Sysselsettingsbarometeret* for Østfold

	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel*
2017	8	66	26	18
2016	12	65	23	11
2015	14	67	20	6
2014	12	66	22	10
2013	11	68	21	9
2012	16	63	20	4
2011	13	64	23	9
2010	11	61	28	17

* NAVs sysselsettingsbarometer:

Nettoandel viser andel virksomheter som venter økning i sysselsettingen fratrukket andel som forventer nedgang i sysselsetting. En høy positiv nettoandel i sysselsettingsbarometeret er et tegn på stor etterspørsel etter arbeidskraft.

Sysselesettingsbarometer per næring

2017					
	Nedgang	Uendret	Oppgang	Netto-andel 2017	Netto-andel 2016
Bygge- og anleggsvirksomhet	2	53	45	43	35
Informasjon og kommunikasjon	9	45	45	36	13
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjeneste	13	48	40	27	25
Elektrisitet, vann og renovasjon	8	62	31	23	8
Industrien samlet	9	64	27	18	10
Varehandel, motorvognreparasjoner	6	72	22	16	7
Undervisning	11	67	22	10	13
Overnattings- og serveringsvirksomhet	10	70	20	10	0
Helse- og sosialtjeneste	5	81	14	8	0
Personlig tjenesteyting	8	75	17	8	0
Bergverksdrift og utvinning	14	64	21	7	-6
Offentlig forvaltning	15	62	22	7	4
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	15	65	20	5	0
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	96	4	4	3
Transport og lagring	23	59	18	-5	9
I alt Østfold	8	66	26	18	11

Utenfor rød ramme: større andel bedrifter forventer oppgang enn nedgang i sysselsettingen

Innenfor rød ramme: mindre andel bedrifter forventer oppgang enn nedgang i sysselsettingen

Industrien i Østfold: en større andel bedrifter forventer økt sysselsetting 2017-2018

Sysselsettingsbarometeret*

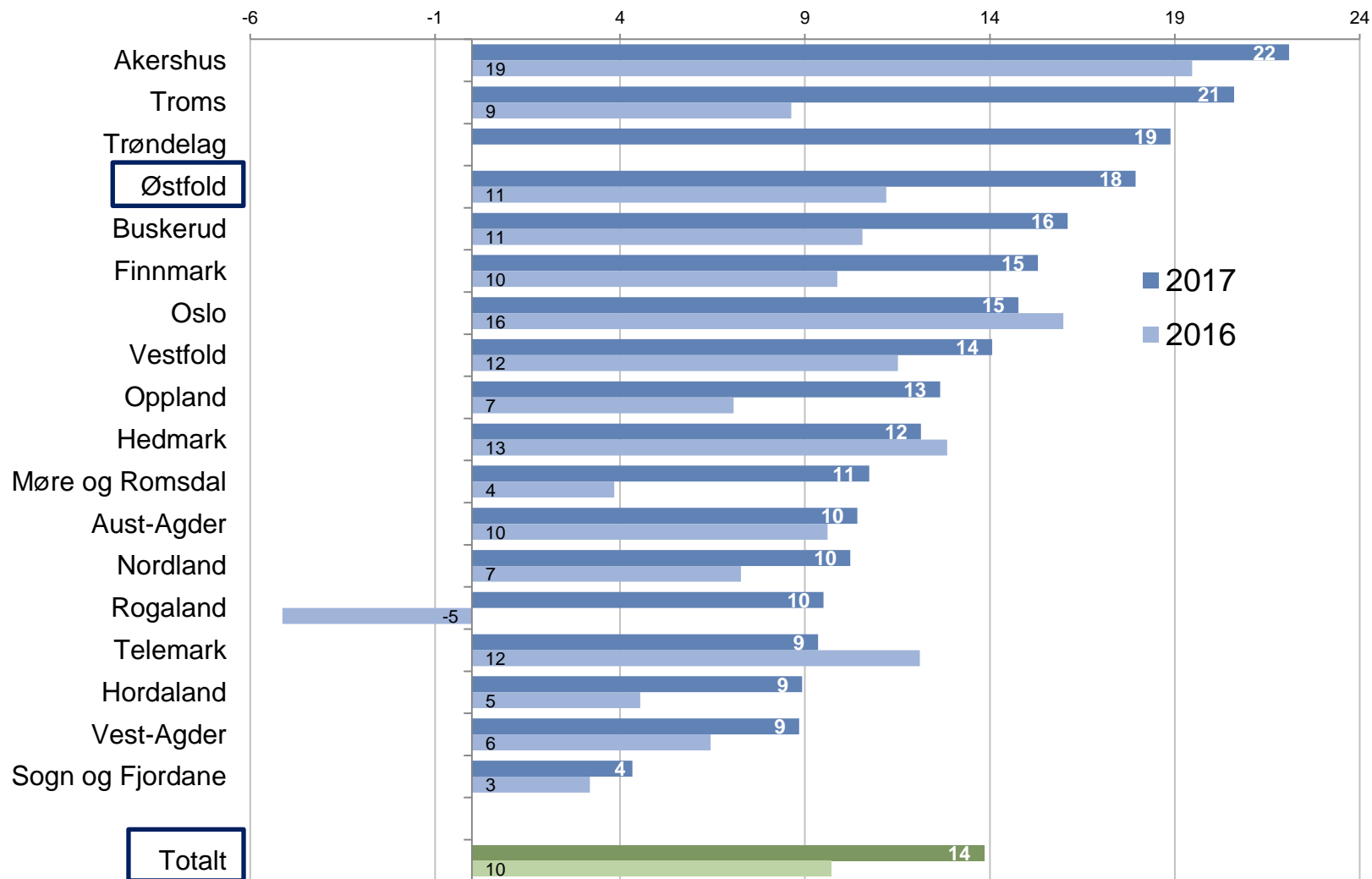
Andelen bedrifter innen industrien som forventer nedgang, uendret og oppgang i sysselsettingen.

	2017			Nettoandel 2017	Nettoandel 2016
	Nedgang	Uendret	Oppgang		
Industrien samlet	9	64	27	18	10
Nærings- og nytelsemidler	1	73	26	25	3
Tekstil- og lærvarer	15	54	31	15	38
Trevarer	11	58	32	21	-6
Treforedling og grafisk produksjon	13	72	15	2	-3
Petroleum og kjemisk produksjon	5	70	25	21	6
Produksjon av annen industri	12	58	31	19	16
Produksjon av metallvarer	15	54	31	15	4
Produksjon av maskiner og utstyr	6	68	26	19	23
Produksjon av elektriske og optiske produkter	6	62	32	26	11

* NAVs sysselsettingsbarometer:

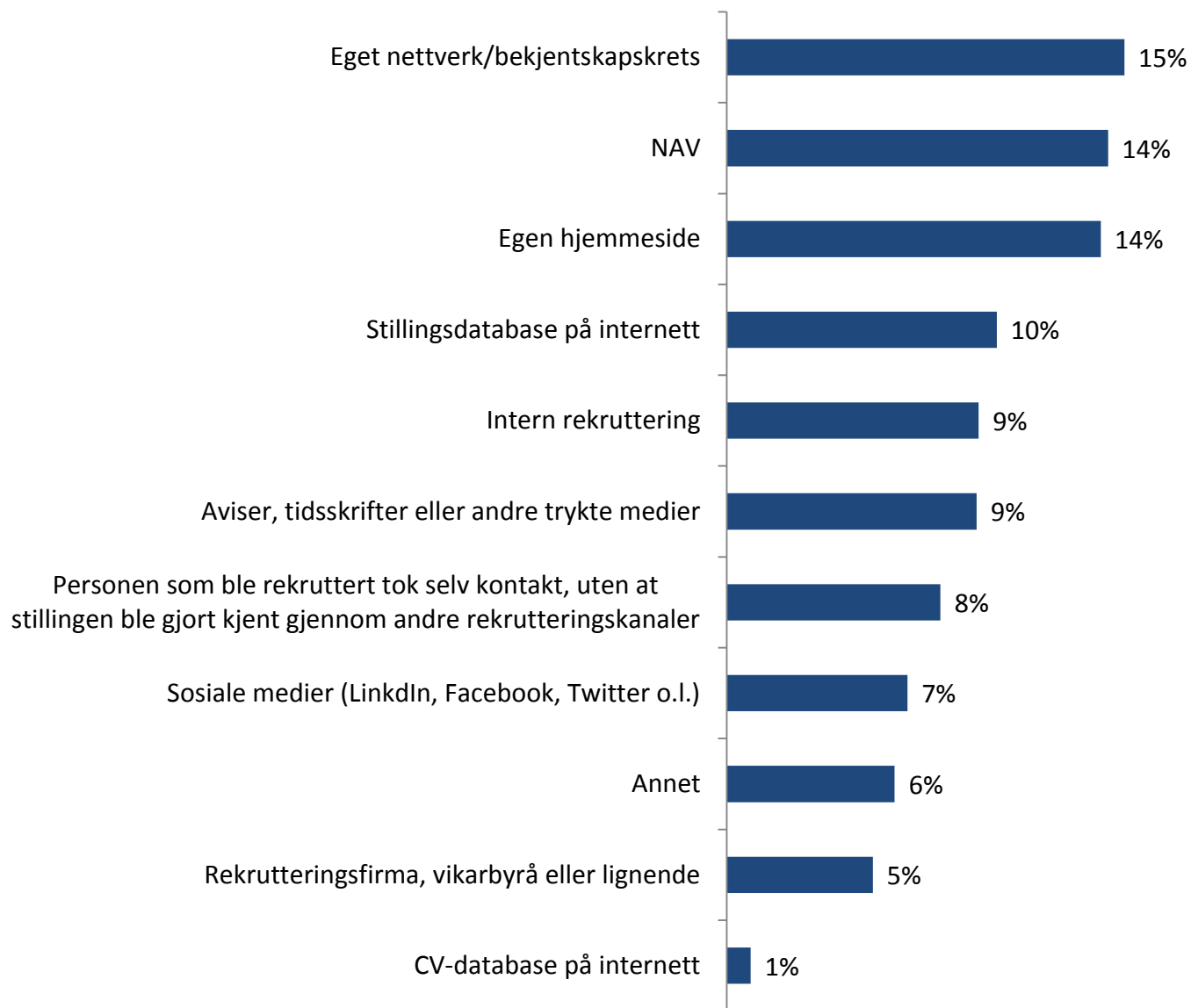
Nettoandel viser andel virksomheter som venter økning i sysselsettingen fratrukket andel som forventer nedgang i sysselsetting. En høy positiv nettoandel i sysselsettingsbarometeret er et tegn på stor etterspørsel etter arbeidskraft.

NAV's sysselsettingsbarometer for landet.

Høy nettoverdi, høy etterspørsel etter arbeidskraft

Rekrutteringskanal for siste rekruttering (Østfold)

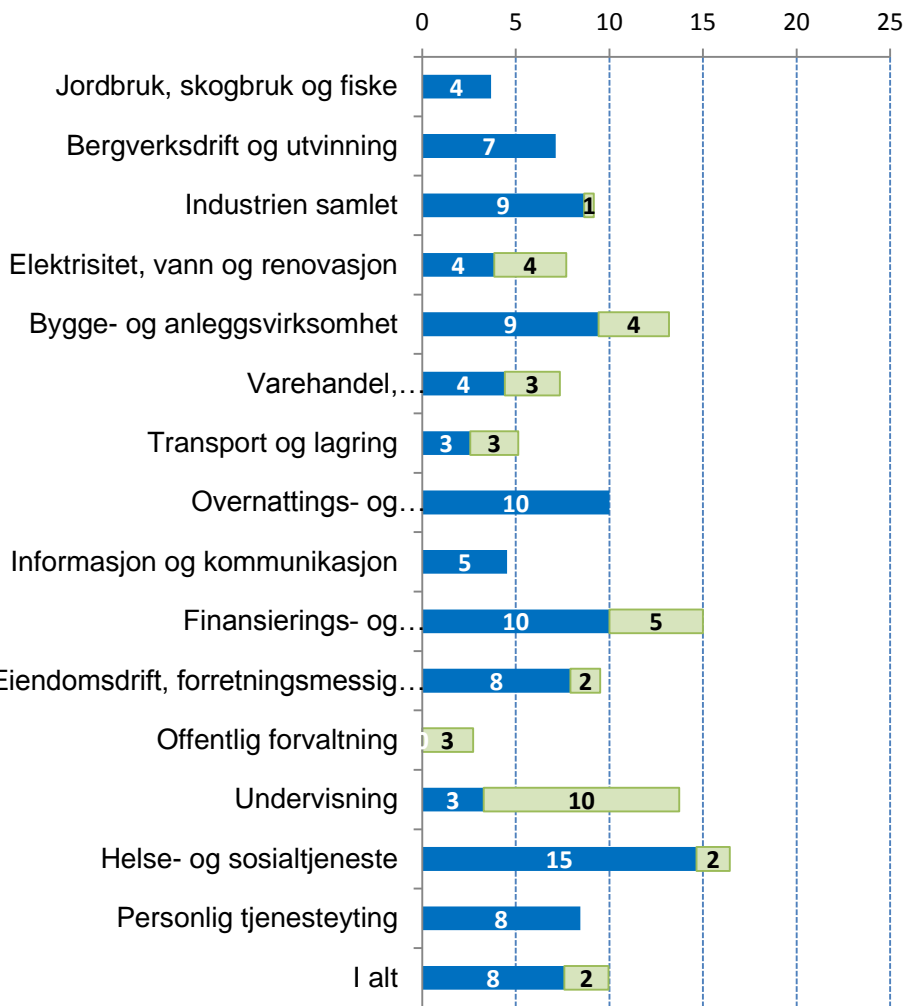
Rekrutteringsproblemer

Prosentvis andel bedrifter som mislyktes i å rekruttere kvalifisert arbeidskraft de siste 3 mnd.

i perioden desember 2016 – februar 2017

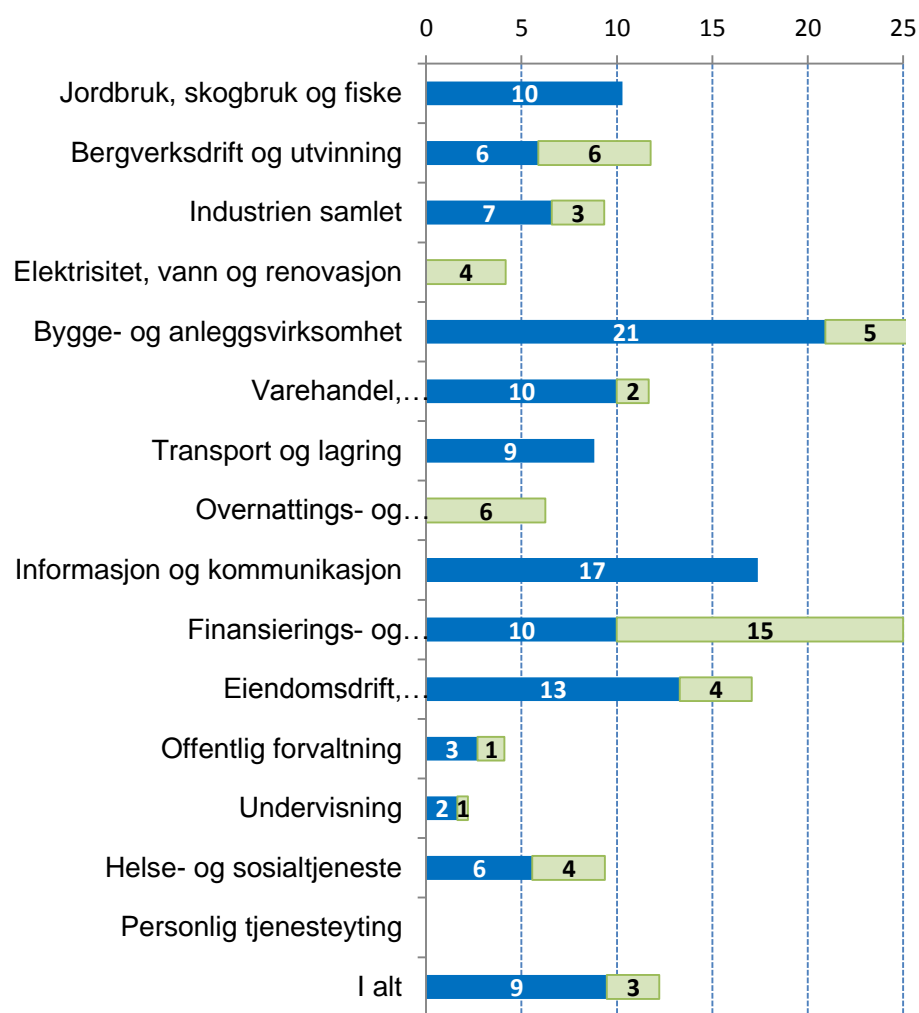
Rekrutteringsproblemer 2017

- Ja, mislykket rekruttering siste 3 mnd
- Måtte ansette noen med lavere kvalifikasjoner

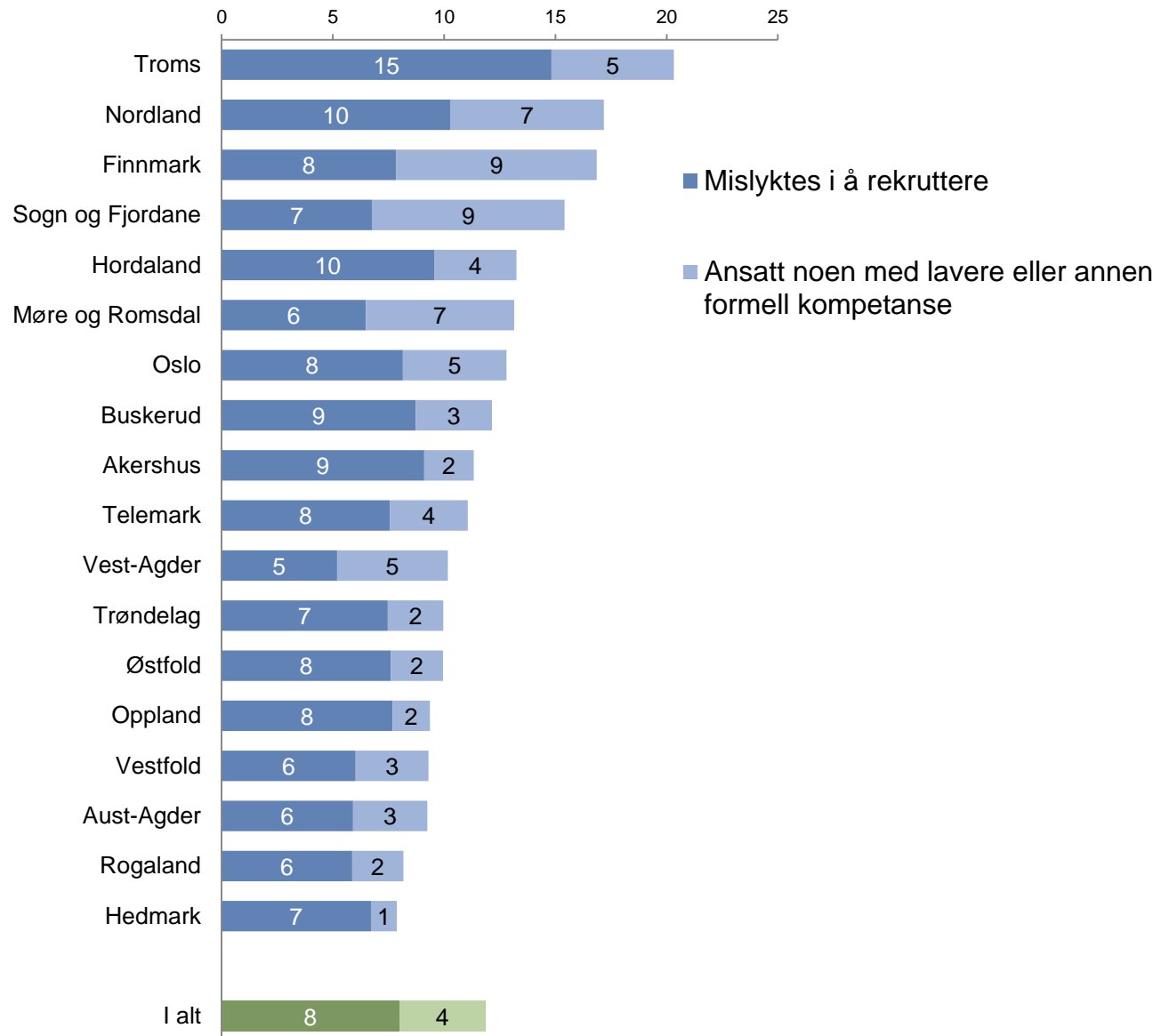

Rekrutteringsproblemer 2016

- Ja, mislykket rekruttering siste 3 mnd
- Måtte ansette noen med lavere kvalifikasjoner

Rekrutteringsproblemer i landet og per fylke

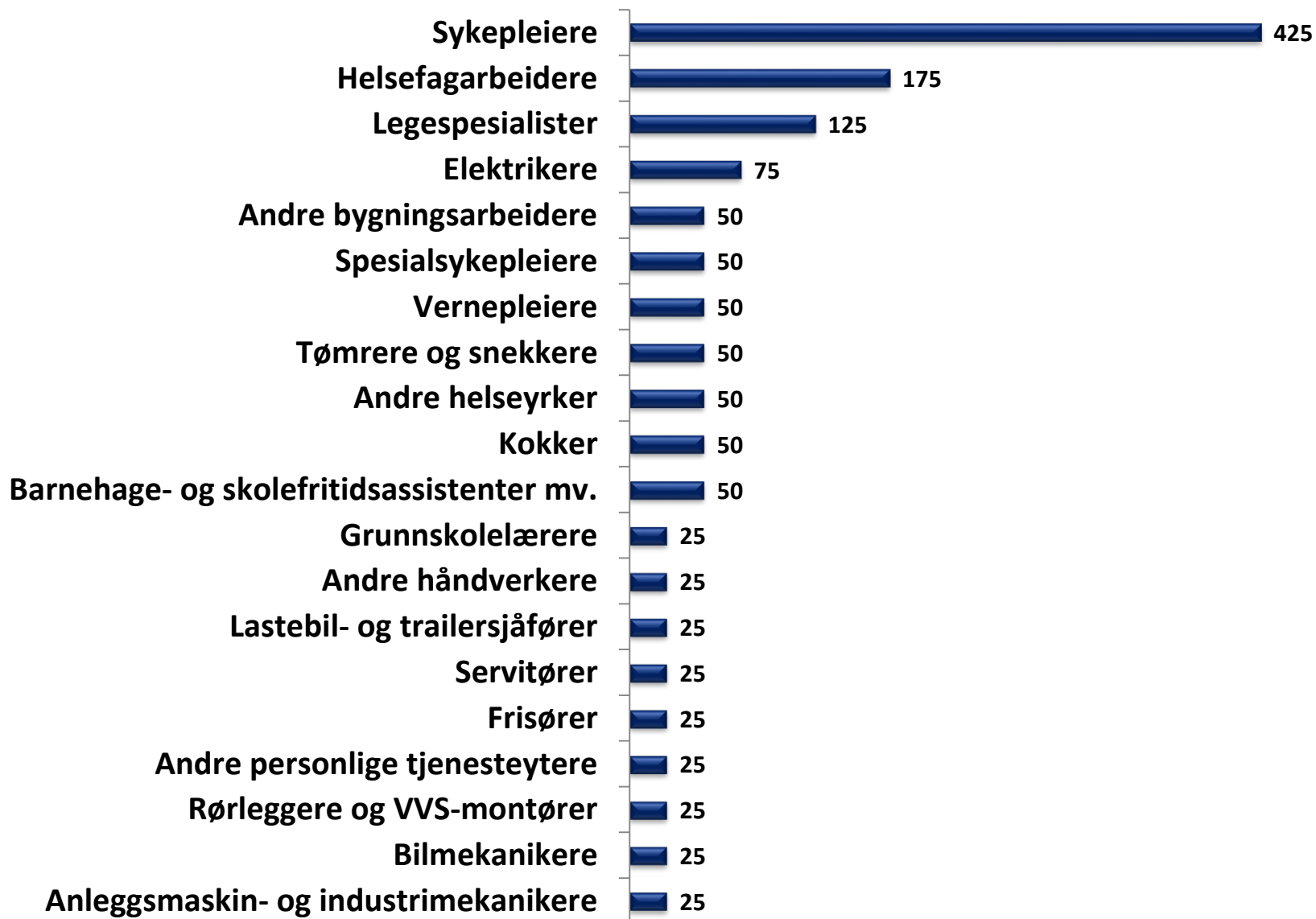
Bedriftene i Østfold mangler over 1 800 personer

Fordelt per næring

	Estimert mangel, antall personer	Mangel på personer 2017 (avrundet til nærmeste 25)	Mangel på personer 2016 (avrundet til nærmeste 25)	Endring 2016-2017
Helse- og sosialtjeneste	853	850	850	0
Bygge- og anleggsvirksomhet	305	300	400	-100
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	206	200	325	-125
Varehandel, motorvognreparasjoner	122	125	175	-50
Overnattings- og serveringsvirksomhet	79	75	50	25
Undervisning	75	75	25	50
Industrien samlet	65	75	75	0
Transport og lagring	37	25	100	-75
Personlig tjenesteyting	34	25	25	0
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	11	0	25	-25
Offentlig forvaltning	10	0	50	-50
Informasjon og kommunikasjon	9	0	25	-25
Elektrisitet, vann og renovasjon	8	0	0	0
Jordbruk, skogbruk og fiske	4	0	0	0
Bergverksdrift og utvinning	0	0	0	0
I alt Østfold	1 818	1 825	2 175	-350

Mangel på arbeidskraft i Østfold

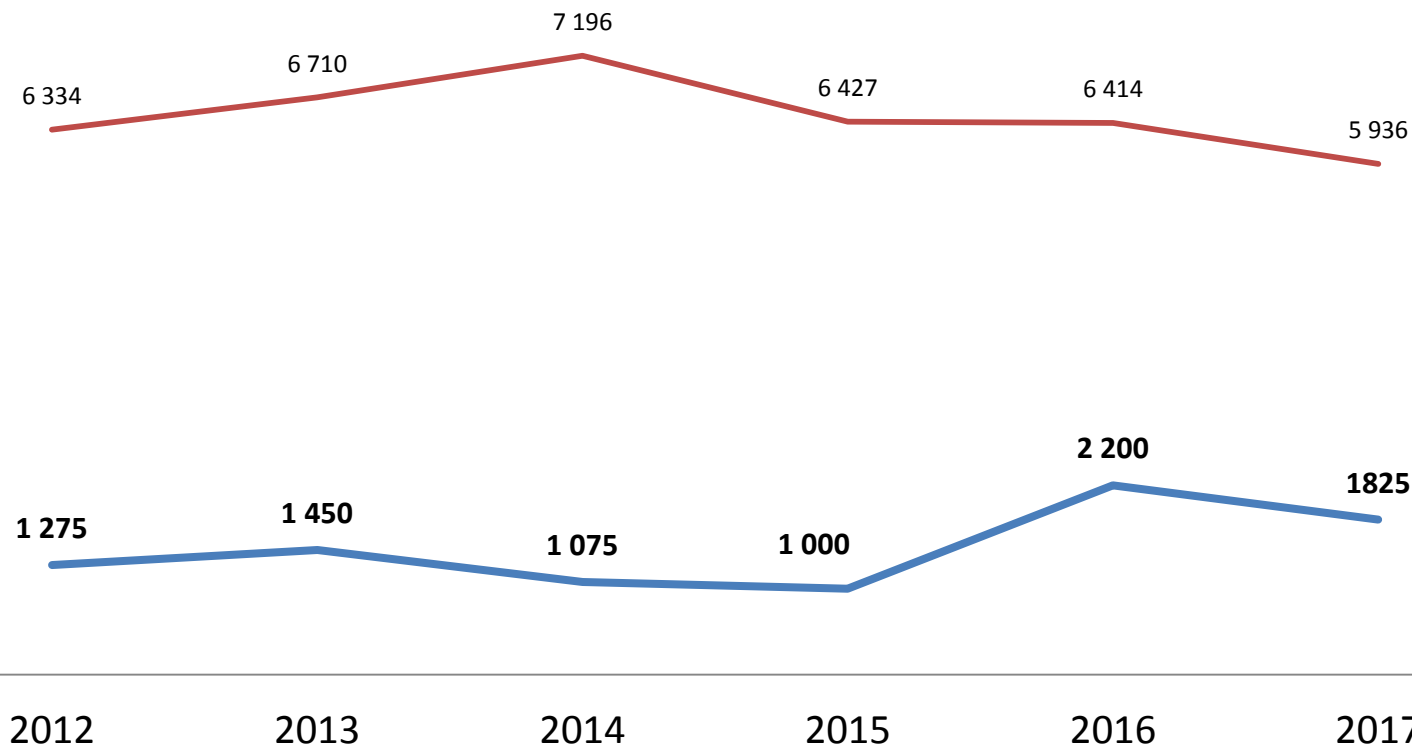
Fordelt på yrker som estimert mangler 25 personer eller fler

Avrundet til nærmeste 25

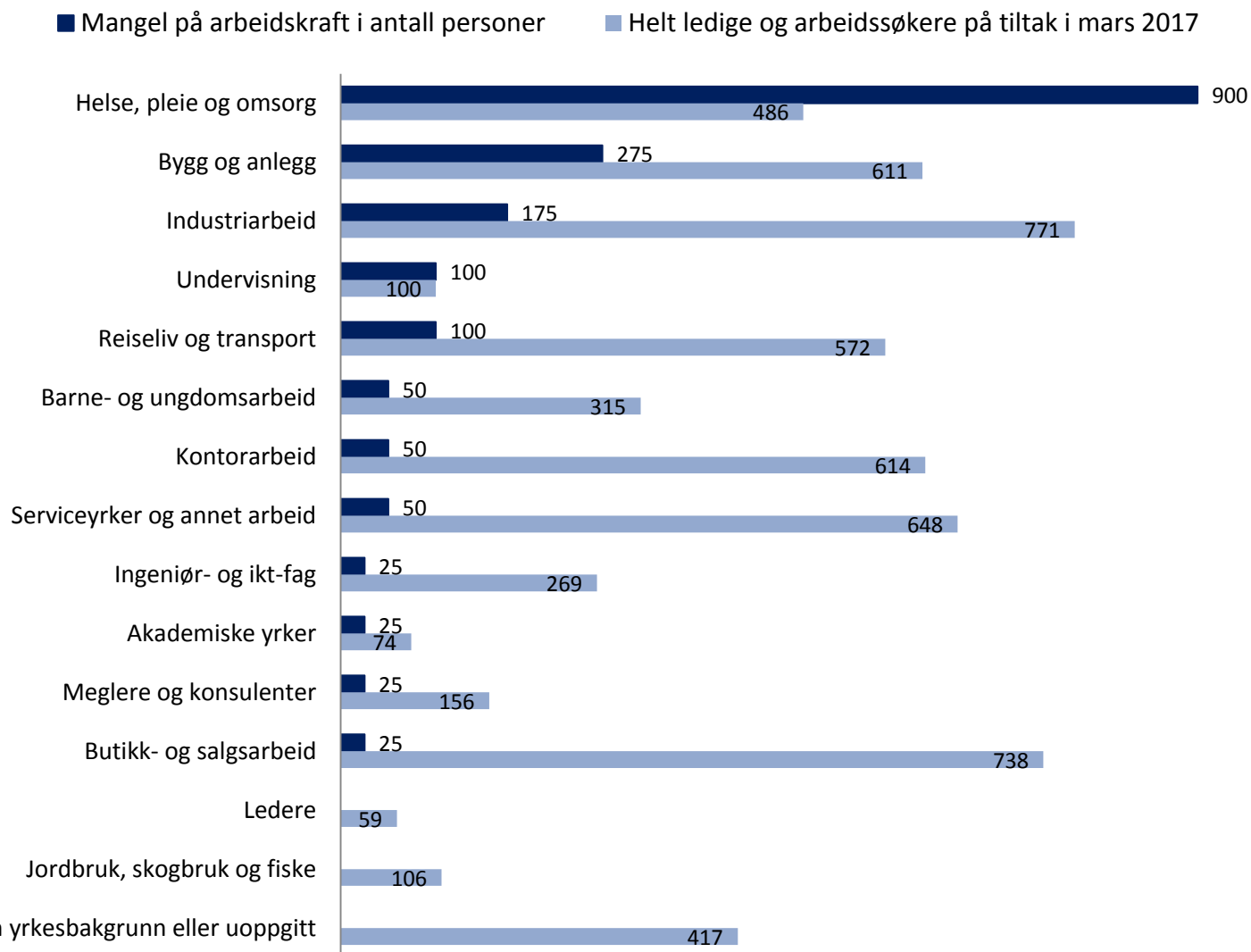
Mangel på arbeidskraft 2012 – 2017

Viser det udekkede behovet for kvalifisert arbeidskraft i bedriftene opp mot tilgjengelig arbeidskraft registrert i NAV

- Estimert mangel på arbeidskraft (antall personer)
- Helt ledige og arbeidssøkere på tiltak per mars

Mangel på arbeidskraft per yrkesgruppe, sammenlignet med helt ledige og arbeidssøkere på tiltak

Stramhetsindikatoren

$$\text{Stramhetsindikatoren} = \frac{\text{Mangel på arbeidskraft}}{\text{Ønsket sysselsetting}} * 100$$
$$\text{Ønsket sysselsetting} = \text{Faktisk sysselsetting} + \text{Mangel på arbeidskraft}$$

Hva er en stramhetsindikator?

Stramhetsindikatoren uttrykker hvor vanskelig det er å få tak i ansatte med riktig kvalifikasjon.

Høyere forholdstall betyr strammere arbeidsmarked.

Feks. mangler det flere i helse- og sosialtjenestesektoren, enn i overnattings- og serveringssektoren. Men siden det er så mange som jobber innenfor helse- og sosialtjenestesektoren er det vanskeligere å finne kvalifisert arbeidskraft innenfor overnattings- og serveringssektoren.

Det presenteres to stramhetsindikatorer. Én for yrker (STYRK-08) og én for næringsgrupper (SN2007).

Kildene:

Mangelen beregnes ut fra bedriftsundersøkelsen.

Sysselsettingstallene etter næring er hentet fra Statistisk sentralbyrås registerbaserte sysselsettingsstatistikk fra fjerde kvartal 2016.

Merk:

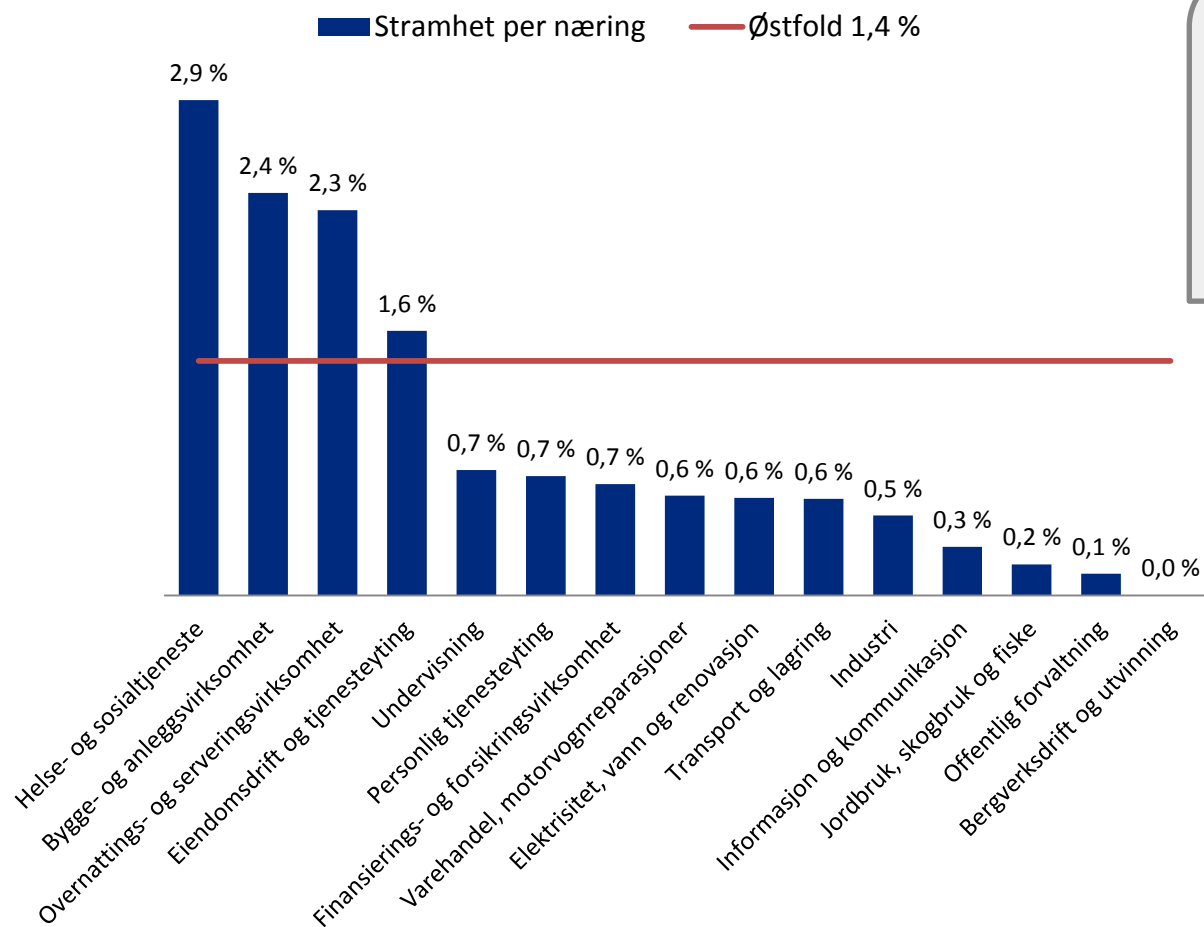
Stramhetsindikatoren er ikke nødvendigvis direkte sammenliknbar mellom virksomheter som i hovedsak befinner seg i næringer innen offentlig sektor og virksomheter som i hovedsak befinner seg i næringer innen privat sektor.

Private bedrifter uttaler seg trolig om mangelen på arbeidskraft ut fra faktisk behov,

Offentlige virksomheter vil i større grad forholde seg til budsjettmidler og rammevilkår.

Denne forskjellen mellom offentlig og privat sektor gjelder også for de enkelte yrkesgruppene

NAVs stramhetsindikator per næring for Østfold

Stramhetsindikatoren er forholdstallet mellom antall personer som virksomhetene mangler og antall personer som er sysselsatt

Estimert mangel på arbeidskraft

etter fylke og landet totalt

	Mangel på arbeidskraft i antall personer	NAV's stramhets-indikator	Prosentvis andel virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer
Østfold	1 800	1,4	8
Akershus	1 750	0,6	6
Oslo	7 900	2,2	8
Hedmark	650	0,7	6
Oppland	800	0,8	8
Buskerud	1 550	1,1	9
Vestfold	1 250	1,1	8
Telemark	850	1,1	7
Aust-Agder	500	1,0	7
Vest-Agder	750	0,9	6
Rogaland	1 500	0,6	4
Hordaland	3 250	1,3	9
Sogn og Fjordane	850	1,5	12
Møre og Romsdal	1 300	1,0	10
Trøndelag	3 000	1,3	9
Nordland	2 900	2,4	13
Troms	2 200	2,6	16
Finnmark	1 100	2,8	13
Landet totalt	33 800	1,3	8

Muligheter for å øke antall læreplasser

➤ særlig offentlig/privat tjenesteyting og industri

Næringsgruppe	For å bli godkjent lærebedrift. Antall bedrifter.	For å øke antall lærlinger, allerede godkjent lærebedrift. Antall bedrifter	Bedrifter totalt som samtykket til kontakt med ØFK	Endring antall 2016-2017
Jordbruk, skogbruk og fiske	1	0	1	-2
Bergverksdrift og utvinning	5	3	8	0
Industri	17	31	48	-6
Bygg og anlegg	4	21	25	13
Vare/hotell/restaurant	15	7	22	8
Transport og kommunikasjon	6	3	9	1
Finans/eiendomsdrift/forr.messig tj.yting	5	1	6	-1
Offentlig/privat tj.yting	19	37	56	14
Summert Østfold	72	103	175	27

ØSTFOLD OPPSUMMERT:

- En økt andel bedrifter forventer nettoøkning i antall ansatte, 18 % i år mot 11 % i fjor
- Andelen bedrifter med rekrutteringsproblemer er lavere, 10 % i år mot 12 % i fjor
- Fortsatt store og økende rekrutteringsproblemer innen helsesektoren. Sykepleiere og helsefagarbeidere er kvalifisert arbeidskraft som det er størst mangel på
- Bedriftene brukte i størst grad eget nettverk/bekjentskapskrets som rekrutteringskanal
- 175 bedrifter ønsket kontakt med Østfold fylkeskommune angående lærlingeordningen, en økning med 27 bedrifter (18 %) fra i fjor.

Vedlegg: Spørreskjema NAVs bedriftsundersøkelse i Østfold 2017

Spørreskjema 2017 NAV Østfolds bedriftsundersøkelse

1. Hvor mange ansatte er det i bedriften i dag? (flette inn tall fra registeret som hjelp her?)

Ta med disse gruppene: Fast ansatte, midlertidig ansatte, lærlinger, permitterte, personer på arbeidsmarkedstiltak som dere har lønnsutgifter for og personer som er utleid til andre virksomheter, men som er ansatt hos dere.

Følgende tas ikke med: Innleid arbeidskraft.

Antall ansatte i dag:

2. Hvor mange ansatte venter dere å ha om ett år?

Ta med de samme gruppene som i spørsmål 1. Gi en vurdering ut fra bedriftens forventninger i dag.

Sett kun ett kryss.

- Flere enn i dag
- Like mange som i dag
- Færre enn i dag

3. Har bedriften mislyktes i å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene?

Vi ønsker svar selv om dere ikke venter en økning i antall ansatte det kommende året. Med mislyktes menes her at bedriften aktivt har forsøkt å rekruttere ny(e) medarbeider(e) ved å lyse ut stilling, headhunte eller lignende, uten å lykkes.

- Ja → Gå til spørsmål 4.
- Vi fikk ikke ansatt noen med de kvalifikasjonene vi søkte etter, men har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse → Gå til spørsmål 4.
- Nei → Gå til spørsmål 6.

4. Hva skyldes dette:

- Ingen/for få kvalifiserte søkere (Gå til spørsmål 5)
- Annet (Gå til spørsmål 6)

Spørreskjema 2017 NAV Østfolds bedriftsundersøkelse

5. Innen hvilke yrker har dere mislyktes i å rekruttere arbeidskraft, og hvor mange stillinger dreier det seg om?

Spesifiser hvilke yrker det gjelder. Ta både med stillinger hvor dere ikke har fått ansatt noen og stillinger hvor dere har måttet ansette personer med lavere eller andre kvalifikasjoner enn dere søkte etter. Hvis dere for eksempel har søkt etter en førskolelærer, men i stedet har måttet ansette en assistent, skal dere føre opp én førskolelærer. Korttidsengasjement på under 4 uker skal ikke tas med.

Yrke	Antall stillinger
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>

6. For den siste personen dere rekrutterte, hvilke rekrutteringskanaler ble benyttet for denne stillingen?

(Flere kryss mulig)

- Aviser, tidsskrifter eller andre trykte medier
- Stillingsdatabase på internett
- Egen hjemmeside
- NAV
- Sosiale medier (LinkedIn, Facebook, Twitter o.l.)
- Rekrutteringsfirma, vikarbyrå eller lignende
- Intern rekruttering
- Eget nettverk/bekjentskapskrets
- CV-database på internett
- Personen som ble rekruttert tok selv kontakt, uten at stillingen ble gjort kjent gjennom andre rekrutteringskanaler
- Annet: _____

Spørreskjema 2017 NAV Østfolds bedriftsundersøkelse

7. Østfold trenger flere lære plasser, er det aktuelt for din bedrift å bli kontaktet av Østfold fylkeskommune:

(kun ett valg er mulig)

- For å bli godkjent lærebedrift og ta inn lærling/lærlinger
- For å øke antall lærlinger. Bedriften er allerede godkjent lærebedrift
- Ikke aktuelt

8. Bedriften gir samtykke til å bli kontaktet av Østfold fylkeskommune om lærlingeordningen?

- Ja
- Nei

9. Bedriften samtykker til at opplysningene i dette skjemaet kan anvendes av NAV for å tilby informasjon/bistand?

- Ja
- Nei

Takk for at du besvarte undersøkelsen!